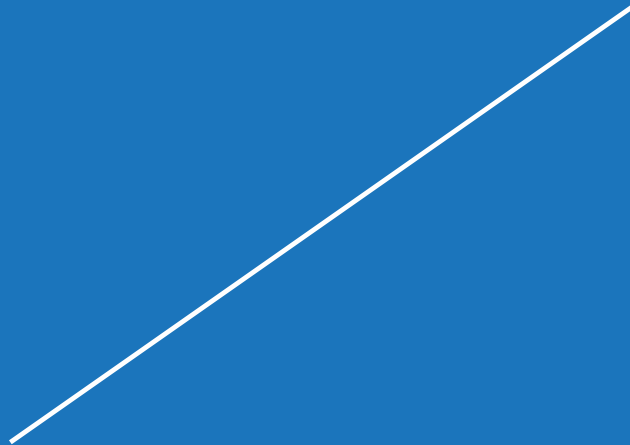
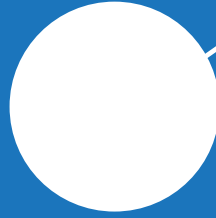

رویدادها

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان با برگزاری سلسله نشست‌های صندلی تجربه برای انتقال تجربه و پاسخ به پرسش‌های مدیران و فعالان اقتصادی، قصد دارد به نقش نهادهای توسعه‌ای در پیشرفت استان بپردازد که در نخستین نشست «احمد مرادعلیزاده» رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحیدین استان کرمان به شکل‌گیری این نهاد و چگونگی فعالیت و توسعه این مجموعه پرداخت.

رئیس اتاق کرمان در ابتدای این نشست گفت: جمعی از تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان استان از جمله مدیران ارشد دولتی و بخش خصوصی در این نشست حضور دارند که امیدواریم بتوانیم تا حدودی به علل توسعه‌نیافتگی استان کرمان بپردازیم.

سیدمهدی طیب زاده، با بیان این‌که معتقدیم نسبت به ظرفیت‌های فراوان استان، توسعه حاصل نشده است، افزود: کرمان با وجود این‌که در بسیاری از حوزه‌ها، رتبه‌های برتر کشور را دارد، اما در برخی شاخص‌ها از متوسط کشور پایین‌تر بوده که شاید یکی از دلایل آن نبود نهادهای توسعه‌ای باشد.

وی ادامه داد: نهادهای توسعه‌ای به‌ویژه در شهرستان‌ها می‌توانند در غیاب سرمایه‌گذار و عدم استقبال از سرمایه‌گذاری، نقش خود را در مسیر توسعه ایفا کنند.

رئیس اتاق کرمان بیان کرد: یکی از نهادهای توسعه‌ای در کرمان که تجربیات موفق داشته، موسسه خیریه مولی‌الموحیدین است که نتیجه تفکر این مجموعه، شرکت هواپیمایی ماهان، سازمان عمران

< مرضیه ایرانمنش
مدیر آموزش اتاق

گزارش / سلسله نشست‌های صندلی تجربه

نهادهای توسعه‌ای

تکنولوژی، دانش و تجربه را در قالب یک سازمان توسعه دهند.

انتقال معادن مس به دولت، بزرگترین اتفاق دهه ۵۰

وی بیان کرد: در دهه ۵۰ شاید بزرگترین اتفاق استان، انتقال معادن مس از بخش خصوصی به دولت بود که به شرکت ملی صنایع مس ایران تبدیل و متولی استخراج و فرآوری از معادن مس کشور شد.

مرادعلیزاده، اظهار کرد: در حدود ۱۵ سال از ابتدای دهه ۴۰ تا پایان نیمه اول دهه ۵۰، کارخانجات مواد غذایی، شیر، لبنیات، دامداری‌ها، مجموعه سیمرغ کرمان و سایر صنایع غذایی بنیان گذاشته شد و در کنار آن‌ها، فعالیت‌های خدماتی و حمل‌ونقل نیز شکل گرفت و تأثیر این‌گونه فعالیت‌های اقتصادی در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی به‌طور کامل مشخص شد، تشکیل مدارس دو زبانه نه‌تنها در کرمان بلکه در سیستان و بلوچستان، بیرجند و شیراز که تک‌سبب نیز تربیت می‌کرد که در کرمان بعد از انقلاب این مدرسه به مدرسه عالی شهید چمران تبدیل شد.

وی تصریح کرد، دانشگاه کرمان نیز تأییدی را پذیرفت که علاوه بر مدرسه عالی مدیریت، دانشگاه فنی و مدارس آرشام نیز تغییراتی داشتند و به همین دلیل بنیان توسعه اقتصادی به شکل منطقی گذاشته شد و استان در مسیر رشد و پیشرفت قرار گرفت.

رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحیدین استان کرمان، با بیان این‌که در نیمه دوم دهه ۵۰ و اوایل دهه ۶۰ کشور درگیر انقلاب و تحولات آن بود و فعالیت‌های خاصی در اقتصاد نیفتاد، افزود: اما در دهه ۶۰ صنایع جانبی شهید باهنر، لاستیک بارز، مطالعات و تکمیل اکتشافات معدنی و فعالیت‌های اجرایی مجموعه گل گهر سیرجان آغاز شد که این ایام، با دوران جنگ تحمیلی و گرفتاری‌هایی که دولت در تأمین بودجه و امکانات داشت همزمان شد و گرفتاری‌های مردم بسیار زیاد بود.

شکل‌گیری موسسه مولی‌الموحیدین با هدف نقش‌آفرینی در توسعه استان

مرادعلیزاده، خاطر نشان کرد: در آن زمان که امکان کمک به مردم وجود نداشت و فضای سیاسی و اجتماعی در کشور حاکم بود، موسسه مولی‌الموحیدین شکل گرفت تا در شرایطی که دولت برای پشتیبانی از نهادهای رسمی و حتی دولتی توان لازم را نداشت و بخش خصوصی نیز از نظر منابع و تمکن مالی به آن بلوغ نسبی نرسیده بود، بتواند پشتیبانی بهتری انجام دهد.

وی ادامه داد: عده‌ای با هم‌اندیشی با یکدیگر به دنبال پاسخ برای این پرسش بودند که چگونه می‌توان از امکانات نهفته و پنهان کشور و استان برای رشد و توسعه و رفع محرومیت‌ها استفاده کنند که با این هدف موسسه خیریه مولی‌الموحیدین بنیانگذاری شد.

مرادعلیزاده، با اشاره به این‌که این موسسه در بخشی از استان و نیز کشور توانسته است یک تحول را ایجاد کرده و تأثیرگذار باشد، گفت: همه نهادها، شرکت‌ها و بنگاه‌هایی که براساس قانون تأسیس شده‌اند، سالانه گزارش عملکرد رسمی خود را به

کرمان به‌عنوان مجری منطقه ویژه اقتصادی سیرجان، مجموعه خودروسازی و منطقه ویژه بم، هتل هزار و چندین شرکت دیگر بوده است.

وی خاطرنشان کرد: مرادعلیزاده، یکی از پایه‌گذاران این موسسه بوده که در این نشست، این پرسش از ایشان مطرح می‌شود که در رسیدن به تفکر شکل‌گیری این نهاد، چه ضرورتی احساس شد که تاکنون منشاء تأثیرات عمرانی و توسعه‌ای در کرمان شده است. چگونه می‌توان در شرایط فعلی این تجربه را تکرار و یا تقویت کرد؟

کارخانه ریسندگی و بافندگی خورشید، اولین کارخانه کرمان

در ادامه این نشست رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحیدین استان کرمان، نیم‌نگاهی به رخداد‌های دهه ۴۰ در استان کرمان و وجه تمایز آن با قبل و بعد از انقلاب داشت و گفت: کارخانه ریسندگی و بافندگی خورشید در کرمان در دهه ۳۰ تعطیل شد، به‌جز آن سایر فعالیت‌های کوچک کشاورزی و دامداری در اندازه محلی، بومی و سنتی بود و تنها صنعت قالی به اتکای قالیبافان و بازرگانان فراگیر بود و در بازارهای داخلی و خارجی به فروش می‌رسید. در حوزه معادن نیز ۱۷ معدن زیرزمینی سرب و روی در شمال استان از طرز راور تا بافق فعالیت داشتند که متعلق به خانواده ارجمند و سایر افراد سهام‌دار بودند.

«احمد مرادعلیزاده» بیان کرد: در این دوران هیچ نهاد مشخصی برای این‌که بتواند سرمایه‌گذاری را متولی‌گری و تجربه‌ها را جمع‌آوری کند تا آیندگان از این تجربه‌ها استفاده کنند وجود نداشت و این تجربه‌ها با درگذشت افراد از بین می‌رفتند.

شرکت زغال‌سنگ کرمان، اولین سرمایه‌گذاری صنعتی استان

وی ادامه داد: بعد از تدوین برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی در برنامه دوم توسعه که آغاز آن از اواسط دهه ۴۰ و دوره وزارت عالیخانی بود، اولین سرمایه‌گذاری صنعتی توسط شرکت زغال‌سنگ کرمان بود که با کمک تکنولوژی روس‌ها اکتشاف و استخراج زغال آغاز شد و شهرستان‌های کرمان، زرنند، راور و کوهبنان را به لحاظ فرهنگی و اجتماعی تحت تأثیر قرار داد، کارشناسان روسی و بسیاری از تک‌سبب‌ها و کارگران از سراسر کشور در این صنعت فعالیت می‌کردند.

مرادعلیزاده، بیان کرد: همزمان با این فعالیت‌ها، در جنوب استان، سازمان عمران جیرفت توسط دولت بنیانگذاری شد که حاصل آن راه‌اندازی کشت و صنعت‌ها و سهامی‌زارعی‌ها بود و اشخاص به‌جز مالکان، باغداران و کشاورزان، از سراسر کشور جمع شدند و به شکل مدرن‌تری در کشاورزی منطقه فعالیت کردند.

رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحیدین استان کرمان، در ادامه به بنیانگذاری کارخانه سیمان کرمان توسط بخش خصوصی در اواخر دهه ۴۰ اشاره کرد و گفت: از همان زمان بود که نهادها، شرکت‌ها و شخصیت‌های حقوقی شکل گرفتند، به‌مرور در اقتصاد استان تأثیر گذاشتند و مردم نیز یاد گرفتند چگونه می‌توانند مشارکت،

بعد از مدتی به دلیل مشکلات کاری از این موسسه جدا شده‌اند که تنها ۳ تا ۴ نفر از بدو تأسیس تاکنون مانده‌اند و مدیران آن براساس مکانیزم‌های عرفی کار کرده‌اند و منابعی را تأمین و در رشد و توسعه آن نقش داشته‌اند.

وی با تأکید بر این‌که با بخش خصوصی رقابت نمی‌کنیم، تصریح کرد: هر جا فضای مناسب برای فعالیت بخش خصوصی فراهم باشد آن میدان از آن بخش خصوصی است و موسسه با تأکید بر این موضوع، در مجموعه‌هایی کار کرده که نه دولت در وظایف خود می‌دیده و نه بخش خصوصی قادر به ورود در آن بوده است.

مرادعلیزاده، فعالیت موسسه را در مسیر توسعه و نوگرایی دانست و به تمایز عملکرد این موسسه با بخش خصوصی پرداخت و گفت: هر دو بخش با هدف سودآوری و توسعه مجدد فعالیت می‌کنند اما موسسه مولی‌الموحدین بخشی از درآمد را به سمت اهداف و مسئولیت‌های اجتماعی می‌برد.

ایجاد یک نهاد درمانی در جنوب شرق تصمیم فعلی موسسه است

رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحدین استان کرمان افزود: موسسه در حال حاضر تصمیم گرفته بخشی از اموال و دارایی‌های خود را برای تأسیس یک نهاد درمانی در جنوب شرقی ایران که کمبود آن به‌ویژه در زمینه سرطان به‌شدت احساس می‌شود، هزینه کند که سرمایه‌گذاری در این حوزه برای منطقه از اهمیت بسیاری برخوردار است.

وی با تأکید بر نقش نهادهای توسعه‌ای در پیشرفت استان ادامه داد: از دهه ۶۰ به بعد هر میزان سرمایه‌گذاری در استان و ایران، توسط نهادهای بالادستی ایجاد شده، ماندگارتر بوده است، اگر آقایان هرنندی در صنعت برق و ارجمند در صنعت فرش، به یک نهاد تبدیل می‌شدند، تجربه‌ها و بازارها ماندگار می‌شد و نسل‌های بعدی این بازارها را از دست نمی‌دادند.

مرادعلیزاده، اظهار کرد: هر جا که نهاد ماندگار ایجاد و صنعت کوچک و بزرگی بنا گذاشته شده محور تغییر و تحول در منطقه بوده است.

وی در ادامه به حوزه‌های فعالیت موسسه خیریه مولی‌الموحدین اشاره کرد و گفت: در سال‌های ابتدایی شرکت کرمان سیر و شرکت بازرگانی خیر راه‌اندازی شد، در سال‌های ۶۷ و ۶۸ که استان در شرایط نوسازی و بازسازی قرار داشت، آهن‌آلات کم بود، شرکت فولاد، ارز کافی برای تأمین کالاهای مورد نیاز خود نداشت و تولید مجدد نیز امکان‌پذیر نبود، بهترین راهکار این بود که از شرکت ملی پسته ارز بگیریم و به شرکت ملی فولاد بدهیم تا واردات را انجام و تولیدات را افزایش دهد تا نوسازی‌ها ادامه یابد.

رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحدین استان کرمان بیان کرد: بعدها سازمان عمران کرمان با مطالعه تجربه‌هایی در توسعه چین و جنوب شرق آسیا از جمله سنگاپور، به این نتیجه رسید که ایجاد مناطق ویژه اقتصادی در توسعه استان کارساز و کارگشاست. این موضوع در پیشنهادات دولت و بخش خصوصی نبود که پیگیری‌ها برای دریافت مجوزها انجام و اولین منطقه ویژه اقتصادی ایران در

تأیید حسابدار و در اختیار وزارت اقتصاد و یا سازمان مالیاتی قرار می‌دهند، اما این گزارش‌ها برای یک موسسه خیریه کافی نیست و ما آمادگی لازم را برای پاسخگویی به هر پرسش در مورد موسسه داریم.

رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحدین استان کرمان، نیت اصلی تأسیس موسسه را نقش‌آفرینی در توسعه استان، توسعه اشتغال و کارآفرینی عنوان و بیان کرد: هدف مهم‌تر این بود که به‌جای کمک کردن به تکتک افراد به توانمندسازی جامعه کمک کنیم، گرچه فعالیت‌های نهادهای امداد رسان نیز بسیار مقدس است و ما نمی‌خواستیم فضای خیریه‌های موجود استان را که امین مردم هستند، تنگ کنیم.

موسسه‌ای غیرانتفاعی، خیریه و غیرسیاسی

وی به سه اصل مهم در فعالیت موسسه خیریه مولی‌الموحدین اشاره کرد و گفت: این موسسه غیرانتفاعی، خیریه، وقف عام و غیرسیاسی است و اعضای هیئت امنای آن به هیچ عنوان حق دریافت دستمزدی را از موسسه و یا شرکت‌های تابعه ندارند و هر کس تا هر زمان که دوست دارد، می‌تواند کار و کمک کند.

مرادعلیزاده، با بیان این‌که این مجموعه از روز اول یک بنیان غیردولتی داشته و تاکنون یک ریال و یک کالا از اموال و امکانات دولت در این موسسه نیامده است، افزود: تاکنون ۶۰ تا ۷۰ نفر از افراد مختلف ظرف ۳۰ سال عضویت در این موسسه را پذیرفته‌اند و

از دهه ۶۰ به بعد هر میزان سرمایه‌گذاری در استان و ایران، توسط نهادهای بالادستی ایجاد شده، ماندگارتر بوده است، اگر آقایان هرنندی در صنعت برق و ارجمند در صنعت فرش، به یک نهاد تبدیل می‌شدند، تجربه‌ها و بازارها ماندگار می‌شد و نسل‌های بعدی این بازارها را از دست نمی‌دادند. هر جا که نهاد ماندگار ایجاد و صنعت کوچک و بزرگی بنا گذاشته شده محور تغییر و تحول در منطقه بوده است.

بهترین کاری که دولت می‌تواند انجام دهد نظارت بر حسن انجام کار بخش خصوصی، کمک به آماده‌سازی زیرساخت‌ها و ایجاد امنیت و سپردن امور به بخش خصوصی است.

علاوه بر اینکه ۴/۵ درصد انرژی برق کشور را تأمین می‌کند، پنج درصد پروژه‌های آینده کشور را در نیروگاه‌ها پیش می‌برد. وی اظهار کرد: شرکت هفت باغ علوی نیز یکی دیگر از مجموعه‌هاست که در ابتدا براساس برآوردهای اولیه، به ازای هر مترمربع هزینه آماده‌سازی دو هزار تومان از متقاضیان دریافت زمین در محور هفت باغ دریافت و این محور با سه میلیارد تومان ایجاد شد و ارزش پیدا کرد.

مرادعلیزاده، با بیان این‌که از سال ۸۴ تاکنون مجموعه جدیدی بنیان گذاشته نشده است، گفت: موسسه خیریه مولی‌الموحیدین هیچ منبع درآمدی از ابتدا نداشته و فقط شرکت‌ها براساس طراحی سازوکار و عملکرد حرفه‌ای افراد کارآمد فعالیت داشتند، منابع تأمین و توسعه ایجاد کردند که در حال حاضر ثروت خلق شده متعلق به عموم مردم است.

وی در بخش دیگری به بیان گزارشی از انجام مسئولیت‌های اجتماعی این موسسه پرداخت و گفت: امروز موسسه در مسئولیت‌های اجتماعی خود بی‌نظیر است. راه‌اندازی سایتی برای نگهداری بیماران اعصاب و روان با بیش از ۳۰۰ تخت در دو بخش مردان و زنان در محور هفت باغ، راه‌اندازی مرکز نگهداری معلولان ذهنی و جسمی زیر ۱۴ سال با ظرفیت دو هزار نفر، راه‌اندازی بهترین مرکز اوتیسم ایران در کرمان، ایجاد

خوابگاه و آموزشگاه برای نابینایان، راه‌اندازی کتابخانه و سالن ورزشی، مرکز تحقیقات ژنتیک برای دانشگاه باهنر از جمله فعالیت‌ها در

این حوزه است. ●

سیرجان ایجاد شد.

وی افزود: یکی از فعالیت‌های موسسه در صنایع خودروسازی کرمان بود که به‌واسطه آن امروز یک شهر، فرهنگ و تمدن در بم ایجاد شده با هدف ایجاد اشتغال برای جمعیت تحصیل‌کرده منطقه جنوب شرق. سرمایه‌گذاران خارجی و مدیران اولیه خودروسازی از جمله مرحوم مهندس ابوالفضل سجادی، مدیرعامل صنایع خودروسازی کرمان راضی شدند که در بم سرمایه‌گذاری کنند. مرحوم سجادی در بم نه‌تنها خودروسازی ایجاد کرد، بلکه ارگ جدید را بنا کرد که با فعالیت بیش از ۱۰ شرکت خودروساز در منطقه، چهره بم و وضعیت اجتماعی آن تغییر کرد، فرودگاه ایجاد شد و کارشناس آمد.

مرادعلیزاده، تصریح کرد: یکی دیگر از این فعالیت‌ها راه‌اندازی هواپیمایی ماهان به‌عنوان پل توسعه کرمان بود که در حال حاضر ۳۰ درصد صنعت هوانوردی کشور است و الگو و افتخاری برای کرمانی‌هاست.

وی با بیان این‌که در شرکت‌های زیرمجموعه موسسه در حدود ۲۲ هزار نفر مشغول به کار هستند، گفت: راه‌اندازی هتل هزار نیز از دیگر فعالیت‌های این مجموعه است که در ابتدا برای اقامت کارشناسان روسی فعال در هواپیمایی ماهان راه‌اندازی و بعدها به مجموعه‌ای تبدیل شد که در صنعت خودرو فعالیت دارد.

رئیس هیئت‌مدیره خیریه مولی‌الموحیدین استان کرمان، به شرکت مهتاب گستر فعال در حوزه انرژی به‌عنوان یکی دیگر از مجموعه‌های فعال در موسسه اشاره کرد و گفت: امروز مهتاب گستر